

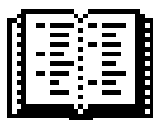
ІВАН ФРАНКО

КОРОЛИК І ВЕДМІДЬ

КАЗКА

2012

*Любі
маленькі друзі !*

*Відкладіть свої справи і приготуйтеся до
мандрівки*

В захоплюючий світ казки.

*Ви зустрінетесь з незвичайними героями і
дивовижним.*

Ви готові ?

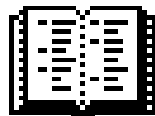
Рушаймо!

ІВАН ФРАНКО

КОРОЛИК І ВЕДМІДЬ

КАЗКА

2012

Ілюстрації: Михайло-Гафія Трайста

Ішов Ведмідь з вовком по лісі, аж ось зацвірінькала якась пташка у корчах. Підійшли ближче, а маленька пташка з задертим хвостиком скаче по гілках й цвірінькає.

– Вовчику-братику, а що це за пташка так гарно співає? – запитав Ведмідь.

– Цить, Ведмедю, це Королик! – шепнув Вовк.

– Королик? – Прошептав і собі переляканий Ведмідь. – Ой, то в такім разі треба йому поклонитися?

– Авжеж, каже Вовк, і обоє поклонилися Короликові аж до самої землі. А Королик навіть не дивиться на-них, скаче собі з гілки на гілку, цвірінькає та все задертим хвостом махає.

– Чи бач, яке мале, а яке горде! – бурчить Ведмідь. – Навіть не гляне на нас! Цікаво б було хоч раз заглянути, як там у нього в палаті.

– Не знаю, як воно буде, – мовив вовк. Я хоч і знаю, де його палата, але заглядати до неї ніколи не посмів.

– А що страшно хіба?

– Страшно не страшно, а так якось не випадало.

– Ну, ходім, я загляну! – промовив Ведмідь.

Прийшли до дупла, де було Короликове гніздо, та тільки що Ведмідь хотів заглянути досередини, аж тут вовк – сіп його за полу.

– Ведмедю, – прошепотів, – стій!

– А що там таке?

– Не бачиш, он Королик прилетів! А от і його дружина влетіли до свого дупла, щоб нагодувати малят. Коли вони повилітали, до дупла наблизився Ведмідь і заглянув досередини. В дуплі було, як у дуплі: прогниле дерево, трохи пір'я настелено, а на пір'ї п'ятеро маленьких Короленят.

– Ну, хіба це королівська палата! – скрикнув Ведмідь. – та це якась нора! А оці писклята хіба королівські діти? Тьху, та й погані ж, приблуди! І, сплюнувши сильно, Ведмідь хотів іти собі геть, аж тут маленькі Королики як запищать у гнізді:

– Го, го пане Ведмедю! То ти на нас плюєш? За цю образу ти мушиш нам тяжко відповісти.

Ведмедеві аж мороз пішов поза шкірою від цього крику. Він як міг швидше побіг від того поганого дупла, забіг у свою яму, сів там та сидить.

А малі королики в гнізді як розкричались, то вже кричали не вгаваючи, поки батько й мати не прилетіли.

– Що тут таке? Що сталося? – питають старі й подають дітям то мушку, то хробачка, що хто назбирав. – Не хочемо мушок! Не хочемо хробачків!

– Та що вам таке сталось – допитують старі.

– Був тут Ведмідь і назвав нас прибудами, ще й наплював у наше гніздо, – кажуть малі Королики.

– Невже! – крикнув старий Королик і, не довго думаючи, знявся та й полетів до Ведмежого житла.

– Ти, старий Бурмило, – мовив він, сівши на гілляці над Ведмедевою головою, – що ти собі думаєш? З якої причини ти моїх

дітей прибудами прозиваєш, ще й у моє гніздо плюєш? Будеш мені за це відповідати! Завтра вдосвіта ставай зо мною до кривавої війни.

Що мав Ведмідь робити? Війна, то війна.

Пішов кликати собі всіх звірів на підмогу: Вовка, Кабана, Лиса, Борсука, Зайця, всіх, хто тільки бігає по лісі на чотирьох ногах.

А Королик і собі покликав усю пташню, а ще більше лісової дрібноти: Мух, Джмелів, Шершенів, Комарів – і наказав їм лагодитися на завтра до великої війни.

– Слухайте, – каже Королик, - треба нам когось послати на

розвідку до ворожого табору, щоб ми знали, хто в них генерал і який в них бойовий клич. Рада ухвалила вислати Комара, бо він найменший і найхитріший. Полетів Комар до Ведмежого табору, а там саме нарада розпочинається.

– Що нам починати? – говорить Ведмідь. – Ти, Лисе найхитріший між усіма звірами, ти нам будь за генерала.

– Добре, – говорить Лис. – Бачите, якби то зі звірами була справа, то нам би найліпше мати Ведмедя за генерала, але цим

разом нам треба мати діло з тією крилатою дрібнотою, то, може, я вам тут більше допоможу. Бо тут головна річ – око бистре і розум хитрий. Слухайте ж, який у мене план. Вороже військо буде літати в повітрі. Але нам про нього байдуже.

Ходімо просто до Короликового гнізда й заберемо у неволю його дітей. Як тільки їх будемо мати в руках, то присилуємо старого Королика, щоб закінчив війну і піддався нам, і тоді ми виграємо.

– Добре, добре! – закричали всі звірі.

– Значить, – говорить далі Лис, – треба нам іти густою лавою, держатися до купи, бо там у ворога є й Орли, і Шуліки, і всяка птиця і як будемо йти врозбрід, вони готові нам очі повикоплювати. А разом буде безпечніше.

– Правда, правда, крикнув Заєць, у якого від самої згадки про Орлів аж ноги затрусилися.

– Я буду йти по переду, а ви всі за мною, - каже далі Лис. – Бачите мій хвіст – це буде у нас бойовий прапор. Усі пильно дивіться на мій хвіст. Поки я його буду держати просто до гори, то, значить, можна йти сміливо.

Як я застрічу якусь засідку, то зараз схилю хвоста трохи нижче; то знак для вас, що треба йти трохи помаліше й обережніше. А коли вже зовсім біда буде, тоді підбгаю хвіст між ноги, а всі тоді втікайте щодуху.

– Славно, славно! – закричали всі звірі й дуже вихваляли Лисову розсудливість.

Комар, вислухавши весь той премудрий план, полетів до Королика і розповів йому все докладно. На другий день чуть світ зібралися звірі в похід. Земля дрижить, гілля тріщить, рев, крик та писк по лісі, аж страх пробирає.

А з другого боку птахи почала злітатися: повітря шумить, листя з дерев сиплеться, крик, гамір, крякання. Густою лавою йдуть звірі просто до Короликового гнізда; густою хмарою літає понад ними пташня, але не може їх спинити.

Та старий Королик про це не дбає. Побачивши Лиса, як він гордо марширує попереду війська з хвостом, мов свічка, пвднятим угору, він гукнув Шершеня й каже до нього:

– Слухай, небоже! Бачиш ти он того Лиса? Це ворожий генерал. Лети щодуху, сядь йому на живіт і жали, що маєш сили.

Шершень полетів, та й просто Лисові на живіт.

Почув Лис, що щось там лазить у нього по животі; от-от би хвостом одігнав, але ні, його хвіст зараз – бойовий прапор, не можна! Аж тут Шершень як шпигне Лиса в саме болюче місце!

– Ой лишенько! – скрикнув Лис і спустив хвіст наполовину.

– Що там? Що там? – загомоніли звірі.

– Мабуть... якась... засідка, – пробубонів лис, а сам аж зуби зціпив з болю.

– Засідка, засідка! – пішов голос поміж звірами. Обережно, бо засідка.

Але в цей час Шершень як вжалить Лиса щосили! Лис як завие з болю, як підскочить угору, підібгав хвіст поміж ноги та ходу!

А звірі вже не питали, що там сталося, а з переполоху кинулися тікати, куди хто міг, одні через других. А Птахи, Оси, Комарі, Шершені за ними, на них, Б'ють згори, клюють, рвуть, кусають. Страшний був бій! Звірі, як не загинули, порозбігалися й

поховалися по ямах, а Королик зі воїми птпахами одержав велику перемогу.

Радісно прилітає Королик до свого гнізда й говорить до дітей:
– Ну, діти, тепер можете їсти, бо ми одержали знамениту перемогу над звірами.

– Ні, – говорять Короленята, – не будемо їсти, поки Ведмідь не прийде сюди й не попрохає пробачення.

Що було робити? Полетів Королик до Ведмедевої ями, сів на гілляці над його головою та й говорить:

– Ну, Бурмило, а будеш воюватися з Короликом, га?

А Ведмедя, що в війську йшов із самого заду, під час переполоху добре таки Кабани, Сарни та Олені ратицями попід ребра потолочили, так що він лежав та тільки охав.

– Іди, дай мені спокій, – буркнув він. – І десятому закажу, щоб з тобою не зачіпався.

– Ні, друже, цього не досить, – мовив Королик. – Ти повинен піти до мого дупла й попросити пробачення у моїх дітей, бо інакше тобі ще гірше лихо буде.

Мусив Ведмідь іти й просити в Короленят побачення.

Аж тоді Короленята задовольнилися й почали знов їсти та пити.

***«ЯК СИН СЕЛЯНИНА, ВИГОДУВАНИЙ ТВЕРДИМ
МУЖИЦЬКИМ ХЛІБОМ, Я ПОЧУВАЮ СЕБЕ ДО ОБОВ'ЯЗКУ
ВІДДАТИ ПРАЦЮ СВОГО ЖИТТЯ ТОМУ ПРОСТОМУ
НАРОДОВІ.»***

ІВАН ФРАНКО

1856 – 1916